ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 9. decembra 2004 *

Vo veci C-460/02,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 19. decembra 2002,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: A. Aresu a M. Huttunen, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Talianskej republike, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci O. Fiumara, vice-avvocato generale dello Stato, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: taliančina.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), K. Lenaerts, S. von Bahr a K. Schiemann,

generálny advokát: P. Léger,
tajomník: M. Múgica Arzamendi, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. marca 2004,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 9. septembra 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Talianska republika tým, že opatrenie alebo legislatívny dekrét č. 18 z 13. januára 1999 týkajúci sa uplatňovania smernice 96/67/ES o prístupe k trhu služieb pozemnej obsluhy na letiskách spoločenstva (zvyčajný dodatok ku GURI č. 28 z 24. februára 1999, ďalej len „legislatívny dekrét č. 18/99")

— nestanovila maximálnu dobu v dĺžke sedem rokov na výber dodávateľov služieb pozemnej obsluhy v súlade s článkom 11 ods. 1 písm. d) smernice Rady 96/67/ES z 15. októbra 1996 (Ú. v. ES L 272, s. 36),

— zaviedla článkom 14 sociálne opatrenie, ktoré je nezlučiteľné s článkom 18 tejto smernice, a

— stanovila v článku 20 prechodné ustanovenia, ktoré nie sú smernicou dovolené,

si nesplnila svoje povinnosti vyplývajúce z uvedenej smernice.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

2 Smernica 96/67 upravuje systém postupného otvárania sa trhu služieb pozemnej obsluhy na letiskách Spoločenstva.

3 Ustanovenia článku 2 písm. e) a f) smernice definujú pojmy „pozemná obsluha" a „self-handling" takto:

„e) ‚pozemná obsluha' znamená služby poskytované užívateľom letiska na letiskách tak, ako je uvedené v prílohe;

f) ‚self-handling' znamená: situáciu, v ktorej užívateľ letiska sám pre seba zabezpečuje jednu alebo viaceré kategórie služieb pozemnej obsluhy a neuzatvára žiadnu zmluvu akéhokoľvek charakteru s treťou stranou na poskytovanie takých služieb; pre účely tejto definície sa sami o sebe užívatelia letiska nepovažujú za tretiu stranu keď:

— jeden subjekt má väčšinový podiel v druhom subjekte

alebo

— jeden a ten istý subjekt má väčšinový podiel v každom z nich."

4 Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 96/67 stanovujú, že členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia na to, aby zabezpečili všeobecným spôsobom voľný prístup na

trh služieb pozemnej obsluhy poskytovaných tretím stranám a slobodný výkon self-handlingu na letiskách Spoločenstva.

5 Článok 6 ods. 2 tejto smernice stanovuje nasledujúce výnimky zo slobody prístupu na trh služieb poskytovaných tretím stranám:

„Členské štáty môžu obmedziť počet dodávateľov oprávnených poskytovať nasledovné kategórie služieb pozemnej obsluhy:

— obsluha ‚batožiny',

— obsluha ‚rampy',

— obsluha ‚paliva a oleja',

— obsluha ‚nákladu a pošty', pokiaľ ide o fyzickú obsluhu nákladu alebo pošty pri príjme, odosielaní, premiestňovaní medzi letiskovým terminálom a lietadlom.

Členské štáty však nesmú obmedziť tento počet na menej než dvoch dodávateľov pre každú kategóriu služieb pozemnej obsluhy."

6 Článok 9 ods. 1 smernice 96/67 znie:

„Ak na letisku špecifické prekážky vznikajúce z kongescie a miery využitia plochy a týkajúce sa použiteľného priestoru alebo kapacity neumožňujú otvoriť trh a/alebo zaviesť self-handling na stupni stanovenom touto smernicou, príslušný členský štát sa môže rozhodnúť:

...

b) vyhradiť pre jedného dodávateľa jednu alebo viac služieb pozemnej obsluhy uvedených v článku 6 ods. 2;

..."

7 Článok 14 ods. 1 tejto smernice upravuje možnosť podmieniť prístup na trh služieb pozemnej obsluhy získaním „schválenia", ktoré udelí nezávislý orgán. Toto ustanovenie znie:

„Členské štáty môžu činnosť dodávateľa služieb pozemnej obsluhy alebo self-handlingu užívateľa letiska podmieniť získaním schválenia, ktoré udelí verejný orgán nezávislý od riadiaceho orgánu letiska.

Kritériá takého schválenia sa musia týkať zdravého finančného stavu a dostatočného poistného krytia, ochrany a bezpečnosti zariadení, lietadiel, vybavenia a osôb, ako aj ochrany životného prostredia a zhodu s relevantnými sociálnymi právnymi predpismi.

Kritériá musia dodržať nasledovné zásady:

a) musia sa uplatňovať nediskriminačným spôsobom na rôznych dodávateľov služieb pozemnej obsluhy;

b) musia sa vzťahovať k stanovenému cieľu;

c) nesmú v praxi znížiť prístup na trh alebo slobodu self-handlingu na úroveň nižšiu, než je úroveň zabezpečená touto smernicou.

Tieto kritériá sú dostupné verejnosti a dodávateľ služieb pozemnej obsluhy alebo self-handlingový užívateľ letiska je vopred informovaný o postupe týkajúcom sa získania schválenia."

8 Článok 18 smernice 96/67 znie:

„Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie [ustanovení — *neoficiálny preklad*] tejto smernice a pri dodržiavaní ostatných opatrení práva spoločenstva, môžu členské štáty prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie ochrany práv pracovníkov a ohľadne životného prostredia."

Vnútroštátna právna úprava

9 Smernica 96/67 bola prebratá do talianskeho právneho poriadku legislatívnym dekrétom č. 18/99.

10 Článok 14 tohto legislatívneho dekrétu, ktorý sa vzťahuje k sociálnej schéme ochrany, znie:

„1. Zaručiac voľný prístup na trh služieb pozemnej obsluhy treba počas 30 mesiacov nasledujúcich po nadobudnutí účinnosti tohto dekrétu zabezpečiť, že stupne zamestnanosti sú zachované a pracovné vzťahy s doterajšími zamestnancami naďalej pokračujú.

2. Okrem prípadu prevodu organizačnej zložky podniku, akýkoľvek prevod činností týkajúcich sa jednej alebo viacerých kategórií služieb pozemnej obsluhy, ako sú stanovené v prílohách A a B, obsahuje prevod zamestnancov, označených dotknutými subjektami po dohode s odborovými organizáciami zamestnancov, od doterajšieho poskytovateľa služieb na preberajúceho v pomere k objemu ním prevzatej dopravy alebo rozsahu činností."

11 Článok 20 tohto legislatívneho dekrétu obsahuje nasledujúce prechodné ustanovenie:

„Zmluvné podmienky zamestnancov služieb pozemnej obsluhy v platnosti od 19. novembra 1998, ktoré obsahujú rôzne organizačné a zmluvné schémy, zostávajú v platnosti až do uplynutia účinnosti príslušných zmlúv bez možnosti predĺženia a v každom prípade na obdobie nie dlhšie ako šesť rokov."

Konanie pred podaním žaloby

12 Nasledujúc po sťažnosti Komisia vyvodila záver, že talianska právna úprava nie je v súlade s právom Spoločenstva v niekoľkých oblastiach. Poslala preto 3. mája 2000 Talianskej vláde výzvu. Talianska vláda odpovedala listom z 18. júla 2000.

13 Keďže sa Komisia domnievala, že táto odpoveď je neuspokojivá, poslala Talianskej republike 24. júla 2001 odôvodnené stanovisko. Talianska republika odpovedala

listom z 21. októbra 2001. Táto odpoveď nasledovala po ďalšom oznámení z 5. decembra 2001.

14 Nasledovalo niekoľko stretnutí medzi zástupcami oddelení Komisie oprávnených v tejto oblasti a expertmi talianskeho ministerstva infraštruktúry a dopravy, počas ktorých talianska vláda navrhla zmeniť a doplniť ustanovenia legislatívneho dekrétu č. 18/99. Keďže žiadne ďalšie informácie neboli Komisii poskytnuté, rozhodla sa podať túto žalobu.

O žalobe

O prvom žalobnom dôvode

15 Listom z 19. januára 2004 talianska vláda informovala Súdny dvor, že článok 11 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 18/99 bol doplnený a zmenený zákonom č. 306 z 31. októbra 2003 (*GURI* z 15. novembra 2003). Za týchto okolností Komisia ustúpila od prvého žalobného dôvodu listom z 23. marca 2004, naďalej uplatňujúc voči žalovanému návrh na náhradu trov konania.

O druhom žalobnom dôvode

Tvrdenia účastníkov konania

16 Komisia sa domnieva, že článok 14 legislatívneho dekrétu č. 18/99 je nezlučiteľný s článkom 18 smernice 96/67, pretože zaväzuje dodávateľov služieb pozemnej obsluhy zaručiť prevod zamestnancov doterajšieho poskytovateľa služieb na preberajúceho v pomere k objemu ním prevzatej dopravy alebo rozsahu činností, a to vždy, keď je vykonaný „prevod činností" jednej alebo viacerých kategórií služieb pozemnej obsluhy upravenej v prílohách tohto dekrétu.

17 Komisia zdôrazňuje, že prijať opatrenia na ochranu práv pracovníkov je dovolené na základe článku 18 smernice 96/67 za predpokladu, že nebude dotknuté uplatňovanie smernice s ohľadom na služby pozemnej obsluhy. Článok 14 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 18/99 preukázateľne prekračuje ochranu zaručenú smernicou Rady 77/187/EHS zo 14. februára 1977 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 61, s. 26), zmenenou a doplnenou smernicou Rady 98/50/ES z 29. júna 1998 (Ú. v. ES L 201, s. 88) a kodifikovanou smernicou Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 (Ú. v. ES L 82, s. 16).

18 Komisia sa domnieva, že vnútroštátne ustanovenia, akými sú aj tie napadnuté v tejto veci, môžu byť oprávnené podľa článku 18 smernice 96/67, len ak by sa vzťahovali na podniky v zmysle smernice 2001/23. Aby bola táto smernica použiteľná, musí sa prevod vzťahovať na hospodársky subjekt, ktorým je usporiadané zoskupenie osôb

a majetku vykonávajúce podnikateľskú činnosť spĺňajúcu špecifický účel. Preto však, aby sa zistilo, či prevod právnickej osoby obsahuje charakteristické znaky, je nevyhnutné zobrať do úvahy všetky skutočné okolnosti, ktoré sa vzťahujú na dotknutú transakciu.

19 Podľa Komisie jednoduchá skutočnosť, že služby poskytované doterajším poskytovateľom a služby poskytované preberajúcim poskytovateľom sú podobné neznamená, že ide o prevod hospodárskeho subjektu medzi dvoma podnikmi. Subjekt nemôže byť obmedzený na činnosť, ktorá mu je zverená, a jeho identita je vytvorená z iných faktorov, ako napr. jeho zamestnanci, riadiaci pracovníci, spôsob organizácie práce a takisto jeho metódy a štýl riadenia.

20 Komisia tvrdí, že v danom prípade neprišlo k prevodu podniku, pretože chýba kľúčový prvok postúpenia podniku, ktorým je konkrétne implicitne alebo explicitne uzavretá zmluva alebo akt verejnej moci. Nový poskytovateľ služieb preberá štruktúru letiska na základe samostatného titulu, nezávisle od akéhokoľvek vzťahu alebo kontaktu s doterajším poskytovateľom. Zdrojom tohto titulu je zmluva uzatvorená s dotknutým operátorom letiska.

21 Komisia tvrdí, že opatrenie prijaté talianskou vládou skutočne naznačuje prevod štátnych sociálnych nákladov na nové podniky poskytujúce služby, ktoré sú týmto potrestané. Ak si prajú vnútroštátne orgány v rámci liberalizácie služieb pozemnej obsluhy prijať sociálne opatrenia, článok 18 smernice 96/67 môže tvoriť primeraný právny základ, ale vždy pod podmienkou, že dané opatrenia rešpektujú ducha tejto smernice a všeobecné zásady práva Spoločenstva.

22 Podľa Komisie článok 14 legislatívneho dekrétu č. 18/99 bráni dodávateľom služieb, ktorí chcú vstúpiť na trh, aby si vyberali svojich zamestnancov a v dôsledku toho spôsob organizácie služieb, ktoré majú v úmysle poskytovať, preto, aby mohli vykonávať ich činnosti na tomto trhu. Cieľom smernice 96/67 je presne povzbudiť konkurenciu na trhu, ktorý bol predtým uzatvorený a svojou povahou monopolom, a to znížením prevádzkových nákladov letísk a zlepšením kvality služieb poskytovaných užívateľom letiska.

23 Talianska vláda tvrdí, že smernica 96/67 poskytuje členským štátom v oblasti spôsobu a načasovania prijatia opatrení potrebných na zavedenie nového systému široký stupeň voľnej úvahy vzhľadom na individuálne charakteristiky každého štátu. Z tohto pohľadu vnútroštátna legislatíva prijala danú právnu úpravu, uvedomujúc si skutočnosť, že voľný vstup na trh môže byť zlučiteľný so správnym fungovaním letísk Spoločenstva, a postupne zavedený a prispôsobený požiadavkám v oblasti. Opatrenia sociálnej ochrany stanovené v článku 14 legislatívneho dekrétu č. 18/99 nebránia liberalizácii oblasti pozemnej obsluhy a predstavujú praktické stelesnenie právomoci danej štátu článkom 18 smernice 96/67.

24 Talianska vláda sa domnieva, že dodržiavanie ustanovení tejto smernice a iných ustanovení práva Spoločenstva, najmä tých, ktoré sa týkajú ochrany práv pracovníkov pri prevodoch podnikov, neznamená, že stupeň ochrany členských štátov môže byť ohraničený len v rámci limitov dovolených harmonizáciou práva s úrovňou Spoločenstva. Ak by to tak bolo, potom článok 18 smernice 96/67 by stratil svoj zmysel, keďže toto ustanovenie by nedávalo členským štátom slobodu ponúknuť pracovníkom záruku, ktorá by nebola podložená právom Spoločenstva.

25 Podľa talianskej vlády posledné vymenované ustanovenie by sa malo vykladať tak, že takáto „doplňujúca" ochrana svojim samotným charakterom nemusí znamenať porušenie práva Spoločenstva stanoveného konkrétne v smernici 96/67 alebo širšie, v iných aktoch Spoločenstva. Pokiaľ efektívna ochrana pracovníkov môže byť dosiahnutá len použitím finančného tlaku a záväzkom zamestnávateľa, jej zákonnosť sa musí posudzovať porovnateľným a odôvodneným rozborom dotknutých záujmov.

26 Talianska vláda takisto uvádza, že pokiaľ služby ostanú rovnaké alebo najmenej podobné tým, ktoré boli poskytované doterajším dodávateľom, rozhodujúcim kritériom na stanovenie prevodu podniku nemusí byť nevyhnutne prevzatie hmotného a nehmotného majetku. Organizácia činnosti, ktorá môže mať materiálny ekonomický dosah takisto patrí do oblasti pojmu „prevod".

27 Vzhľadom na špecifické vlastnosti danej oblasti a riadenia dotknutých podnikov talianska vláda tvrdí, že prevod „činností" letiska môže byť pokrytý širšou koncepciou „prevod podniku". V skutočnosti je to presne pokračovanie činnosti, ktorá prechádza od jedného poskytovateľa k druhému a ktorá robí túto situáciu porovnateľnú s prevodom podniku.

28 Talianska vláda upresňuje, že je prirodzene pravda, že článok 14 legislatívneho dekrétu č. 18/99 odkazuje presne na akýkoľvek „prevod činnosti v jednej alebo viacerých kategóriách pozemnej obsluhy", ale je jasné, že v praxi takýto prevod bude sprevádzaný prevzatím počtu hmotných aktív a štruktúr nevyhnutných na to, aby nový poskytovateľ služieb mohol tieto služby vykonávať. Za týchto okolností ide o prevod časti podniku alebo prinajmenšom o vstúpenie do práv a povinností podnikov, ktoré majú v podstate charakteristické znaky prevodu. Teda je v súlade s právom to, že vnútroštátny zákonodarca sa zameral na zaručenie ochrany pracovníkov prijatím odôvodneného kompromisu medzi protichodnými záujmami.

29 Čo sa týka tvrdenia, že prebranie smernice 96/67 do vnútroštátneho práva mohlo skresliť hospodársku súťaž na trhu letiskových služieb v prospech zavedených podnikov a byť na ujmu potenciálnym konkurentom, talianska vláda poznamenáva, že zásada slobody podnikania obsahuje, že dané podniky by mali mať skutočnú rovnosť možností podľa pravidiel, hoci aj reštriktívnych, stanovených sociálnou právnou úpravou, ktorá sa na ne vzťahuje.

Posúdenie Súdnym dvorom

30 Talianska vláda svojou argumentáciou v zásade tvrdí, že článok 14 legislatívneho dekrétu č. 18/99 má svoj právny podklad v článku 18 smernice 96/67 a že sporné ustanovenie patrí do oblasti smernice 2001/23.

31 Čo sa týka zlučiteľnosti článku 14 s článkom 18 smernice 96/67, z odôvodnenia č. 24 smernice vyplýva, že členské štáty si ponechávajú právomoc zabezpečiť primeranú úroveň sociálnej ochrany zamestnancov podnikov poskytujúcich služby pozemnej obsluhy.

32 Čo sa týka pojmu „adekvátny stupeň", treba zdôrazniť, že generálny advokát správne poznamenal v bode 33 svojich návrhov, že táto právomoc neprideľuje neobmedzenú právomoc a musí sa vykonávať spôsobom, ktorý nepoškodzuje účinnosť smernice 96/67 a ciele, ktoré sleduje. Ako Súdny dvor poznamenal v rozsudku zo 16. októ-

bra 2003, Flughafen Hannover-Langenhagen (C-363/01, Zb. s I-11893, bod 43), cieľom smernice je zabezpečiť otvorenie trhu služieb pozemnej obsluhy, ktorý podľa odôvodnenia č. 5 smernice musí pomôcť najmä znížiť prevádzkové náklady leteckých spoločností.

33 Na druhej strane výklad talianskej vlády článku 18 smernice 96/67, najmä s ohľadom na sociálne uvažovanie, by robilo vstup nových dodávateľov služieb na trh služieb pozemnej obsluhy neprimerane ťažkým, pretože by boli povinní prevziať pracovníkov doterajšieho dodávateľa. Výsledkom by bolo poškodenie racionálneho využitia infraštruktúr letiska a zníženie nákladov zahrnutých služieb.

34 Povinnosti uložené podnikom podľa článku 14 legislatívneho dekrétu č. 18/99 o prevzatí zamestnancov doterajšieho dodávateľa služieb stavajú potenciálnych nových konkurentov do nevýhody voči už zavedeným podnikom a ohrozujú otvorenie trhov služieb pozemnej obsluhy, čím poškodzujú praktickú účinnosť smernice 96/67.

35 Z vyššie uvedeného vyplýva, že sporná právna úprava poškodzuje cieľ smernice, najmä otvorenie dotyčných trhov a vytvorenie príslušných podmienok na hospodársku súťaž v tejto oblasti v rámci Spoločenstva.

36 Keďže sporná právna úprava nie je zlučiteľná so smernicou 96/67, nie je podstatné tvrdiť, ako to robí talianska vláda, že článok 14 legislatívneho dekrétu č. 18/99 neporušuje smernicu 2001/23.

37 V každom prípade, talianska vláda nemôže tvrdiť, že článok 14 legislatívneho dekrétu je založený na predstave „prevod činností", ktoré sú v rámci smernice 2001/23.

38 Treba zdôrazniť, že článok 1 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že sa použije na akýkoľvek prevod podniku, závodu alebo časti podniku, alebo závodu na iného zamestnávateľa, ktorý vyplýva zo právneho prevodu alebo zlúčenia. Judikatúra Súdneho dvora objasňuje, že rozhodným kritériom na stanovenie existencie prevodu v zmysle smernice je, či si sporný subjekt uchová svoju identitu, ako to vyplýva najmä z efektívneho pokračovania prevádzkovania činnosti alebo z jeho prevzatia (pozri najmä rozsudky z 18. marca 1986, Spijkers, 24/85, Zb. s. 1119, body 11 a 12, ako aj z 11. marca 1997, Süzen, C-13/95, Zb. s. I-1259, bod 10).

39 S cieľom určiť, či sú splnené podmienky prevodu právnickej osoby, Súdny dvor rozhodol, že je nevyhnutné zvážiť všetky skutočnosti charakteristické pre danú transakciu vrátane predovšetkým typu podniku alebo závodu, či prechádzajú alebo nie hmotné aktíva ako budovy a hnuteľný majetok, hodnota nehmotných aktív v čase prevodu, či prechádza alebo nie väčšina zamestnancov na nového zamestnávateľa, či prechádzajú alebo nie zákazníci, stupeň podobnosti medzi činnosťami pred a po prevode, a obdobie, ak bolo, počas ktorého boli tieto činnosti pozastavené. Všetky tieto okolnosti sú však len jednotlivými faktormi v celkovom hodnotení, ktoré sa musí vykonať, a nemôžu sa preto posudzovať samostatne (pozri najmä rozsudky Spijkers, už citovaný, bod 13, a Süzen, už citovaný, bod 14).

40 Z tejto judikatúry vyplýva, že dôležitosť, ktorá sa kladie na rôzne kritériá, ktoré môžu potvrdiť existenciu prevodu podniku, závodu, alebo časti podniku alebo závodu v zmysle smernice 2001/23 sa mení v závislosti od veľkého množstva faktorov.

41 Takisto treba poznamenať, že len so zreteľom na špecifické detaily každého prevodu činnosti týkajúcej sa jednej alebo viacerých kategórií služieb pozemnej obsluhy je možné určiť, či sporná transakcia tvorí prevod v zmysle smernice 2001/23.

42 Je dôležité konštatovať, že článok 14 legislatívneho dekrétu č. 18/99 sa použije bez ohľadu na povahu príslušnej transakcie na „akýkoľvek prevod činnosti" v tejto oblasti a že vzhľadom na judikatúru uvedenú vyššie takýto spôsob chápania prevodu jednoznačne ide mimo spôsobu chápania stanoveného v smernici 2001/23, ako bolo vyložené Súdnym dvorom.

43 Následne musí byť rozhodnuté, že druhý žalobný dôvod je dôvodný, keďže sociálna ochrana dohôd stanovená v legislatívnom dekréte č. 18/99 je nezlučiteľná so smernicou 96/67.

O treťom žalobnom dôvode

44 Komisia tvrdí, že článok 20 legislatívneho dekrétu č. 18/99 je nezlučiteľný so smernicou 96/67 v tom, že ustanovenie povoľuje podnikom s určitými organizač-

nými systémami poskytovať self-handling podľa tejto smernice rovnobežne s inými vybranými a/alebo schválenými poskytovateľmi služieb.

45 Komisia poznamenáva, že článok 20 legislatívneho dekrétu odkazuje na pracovné zmluvy v platnosti od 19. novembra 1998, ktoré obsahujú rôzne organizačné a zmluvné schémy. Tieto pracovné zmluvy sa týkajú iných pracovníkov self-handlingu ako tých, ktorí sú definovaní v smernici 96/67. Zostávajú v platnosti v ich súčasnej forme, pokiaľ neuplynú a v každom prípade počas obdobia nie dlhšieho ako šesť rokov. V skutočnosti, tieto podniky sú oprávnené poskytovať služby rovnobežne s inými podnikmi v oblasti self-handlingu a s dodávateľmi služieb pozemnej obsluhy tretím stranám.

46 Podľa Komisie smernica 96/67 jasne stanovuje kategórie podnikov poskytujúcich služby pozemnej obsluhy, ktoré môžu byť sami považované za poskytovateľov služieb pozemnej obsluhy tretím stranám a za používateľov self-handlingu. Podniky, ktoré nespĺňajú kritériá self-handlingu v článku 2 písm. f) smernice 96/67, môžu byť len poskytovateľmi služieb tretím stranám. Navyše, články 6 a 7 tejto smernice ukladajú povinnosť dodržiavať špecifické konanie na výber dodávateľov self-handlingu a poskytovateľov obsluhy tretím stranám.

47 Komisia dodáva, že smernica 96/67 nestanovuje žiadne prechodné opatrenia pre podniky s rôznymi organizačnými systémami. Platnosť zmluvných vzťahov musí byť rozhodnutá s ohľadom na príslušnú právnu úpravu, ktorá sa na ne vzťahuje, a najmä na ustanovenia tejto smernice. Vnútroštátna právna úprava nemôže zasiahnuť do oblasti maximálnej doby platnosti zmluvných vzťahov, ak by sa na tieto vzťahy nevzťahovali povinnosti stanovené týmito ustanoveniami.

48 Talianska vláda sa domnieva, že sporné pravidlo nie je len prechodné, ale vo svojom rozsahu tiež veľmi obmedzené. Malo by sa chápať ako usilujúce sa o ochranu práv, ktoré boli získané, a to počas relatívne krátkej doby, konkrétne do uplynutia dotknutých zmlúv a v každom prípade, počas doby nie dlhšej ako šesť rokov. Navyše sa zamýšľa nad tým, že navrhne jeho zrušenie v rámci budúceho ročného zákona, ktorým sa uplatňujú ustanovenia Spoločenstva.

Posúdenie Súdnym dvorom

49 Treba poznamenať, že smernica 96/67 presne určuje kategórie podnikov, ktoré môžu byť poskytovateľmi služieb pozemnej obsluhy tretím stranám a self-handling užívateľom. Vyplýva to z toho, že podniky, ktoré nespĺňajú kritériá self-handlingu stanovené touto smernicou, môžu vykonávať činnosť len ako dodávatelia služieb tretím stranám. Navyše, ako generálny advokát správne zdôraznil v bode 49 svojich návrhov, smernica nepovoľuje členským štátom prijať v tomto zmysle prechodné opatrenia.

50 Prijatím takýchto prechodných opatrení článok 20 legislatívneho dekrétu č. 18/99 prijal schému, ktorá je nezlučiteľná so smernicou 96/67.

51 Dôvod Komisie je teda dôvodný.

52 V zmysle vyššie uvedeného treba určiť, že do tej miery, ako legislatívny dekrét č. 18/99 stanovuje v článku 14 sociálne opatrenie, ktoré je nezlučiteľné s článkom 18 smernice Rady 96/67 a v článku 20 prechodné obdobie, ktoré nie je schválené touto smernicou, Talianska republika si nesplnila svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto smernice.

O trovách

53 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Taliansku republiku na náhradu trov konania a Talianska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1) **Do tej miery, ako legislatívny dekrét č. 18 z 13. januára 1999 uplatňujúci smernicu 96/67/ES o prístupe k trhu služieb pozemnej obsluhy na letiskách spoločenstva stanovuje v článku 14 sociálne opatrenie, ktoré je nezlučiteľné s článkom 18 smernice Rady 96/67/ES z 15. októbra 1996, a v článku 20 prechodné obdobie, ktoré nie je schválené touto smernicou, Talianska republika si nesplnila svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto smernice.**

2) **Talianska republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy